

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDSÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőségi iroda:

Csik-Szereda

Györgyjakab Márton

könyvkereskedése

hová

a lap szellemi részét illető

közlemények,

előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.

(Külföldre) . . . 5 frt.

Félévre . . . 2 frt.

Negyedévre . . . 1 frt.

Hirdetési díjak

a legolcsóbban számítanak

Bélyegdíjért külön minden

beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri cikkek

soronként 10 kr-ért közöl-

tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla.

FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Vitos Mózes a központban.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Arról a meglazult társulási szellemről.

Mottó: Üss, de hallgass meg!
— mondá egy híres görög hadvezér.

A „Csiki Lapok“ idej 3-ik számában az előrebocsátott címhez hasonló felirattal jelent meg egy közlemény.

Nagyon helyesen! Hiszen a társadalom érdekeinek képviselőjére vállalkozott orgánumnak, ha feladatának bár középszerűen is megfelelni akar, a nyilvános élet még csekélyebb mozzanatait, — jelentéktelenebb szimptomáit sem szabad figyelmen kívül hagynia. A most felvetett szimptoma pedig annál jelentékenyebb kell, hogy legyen, mivel az említett közlemény mindjárt letelején kerekén kimondja, hogy — „a városunk intelligenciáját képező elemekben nagyon meglazult a társasélet szelleme és az összetartózkodás érzete.“

S ennek bizonyítékául felhozza, hogy Csikszeredában a társaséletnek csak pár évvel ezelőtt sem lehetett egyetlen olyan mozzanata, melyben mindenki résztvenni nem akart.

És ma? — Ma már az „olvasókör“ existenciája is csaknem kétséssé és kérdésessé vált, — veté utánna nem kevesebb hátrázottsággal és mely felsőhajtással.

Ha mindezek így állának, valóban méltó volna, hogy mi is — olvasóközönség — hasonló bánkodással sóhajtsunk fel. Sőt, — mint hajdan az Ur választott népe nagy bánata jeléül tenni szokta volt, ruháinkat kellene megszagatnunk, s daczára, hogy farsang van, szörzsákba öltözve, meghamvazott fővel kellene mellünket verni.

De ehelyett én elég bátor vagyok, bizonyára igen sokakkal egyértelműleg, éppen oly kerekén kimondani, hogy az idézett állítások közül csak az „olvasókör“ vonatkozót lehet a valóságnak megfelelőnek tekinteni.

Hogyan? — Hát éppen a pártatlanság lobogójának lengetésére vállalkozott „Csiki Lapok“-ból kell társulási szellemünknek ezen egyoldalú megvilágítását a világ elé tállalva olvasnunk!

Hiszen vármegyénk és városunk intelligenciája társulási szellemének e megvilágítással e bírálattal merőben ellenkező mivoltáról éppen a „Csiki Lapok“ s ennek hasábjai tanuszkodhatnak a legnyomatékosabban.

Tekintsünk csak vissza a távolabb és közelebbi multra. Idézzük emlékezetünkbe az iskolák, műkedvelők, dal- és zene-egylet és oly sok buzgó magánosok által, különféle czímen és czélokra rendezett estélyeket, összejöveteleket. Vajjon nem szokott-e ott megjelenni a város és távol- s közelebbi környékének csaknem teljes számu intelligenciája, — oly áldozatokat is hozva, melyek gazdagabb vidékeknek sem igen volnának szégyenére.

Nem szép tehát ezekről egy sötét felhősce láttára megfedkezni.

Hiszen mindezeket a „Csiki Lapok“ azon közleményei bizonyíthatják legfényesebben, melyek az említett estélyek- és összejövetelekről hasábjain megjelenve, azoknak erkölcsi és anyagi sikereiről oly elragadtatással, de a valóságnak megfelelőleg adtak tudósításokat.

Vajjon mindezek is a társulási szellem

nek közöttünk oly igen nagymérvű megfoghatóságát jelentik-e?

Bátor vagyok hinni s ki is mondani, hogy éppen — nem!

Nem, sőt mindezek éppen a városi és vidéki intelligenciának minden szép, jó, nemes és hasznos iránti erős érzékéről, előszeretetéről s ezeknek éppen a társulási szellem segítségével, minél nagyobb mérvű megvalósítására irányuló határozott s erőteljes törekvéséről igen fényesen tanuszkodnak.

Ezeket így ismerve a jövőt illetőleg is bátran lehet állítani, hogy Csikszereda város és vidékének intelligenciája miként eddig, úgy jövőben is egyetlen oly intézmény, mozzanat stb-félétől sem fog visszahúzódni, mely lelkes és áldozatkész pártolását csak némileg is megérdemli.

Am — tagadni még sem lehet, hogy e csupa derületben mégis ott van az „olvasókör“-től elidegenedés sötét pontja! És ez valamin mégis csak jelent!

Hogy ennek jelentőségét, ennek az elhidegülésnek okát megérthessük, tekintsük közelebről, hogy mi is hát egy „olvasókör“, s mire jó ez az embereknek?!

Minthogy a hazát sem a hegyek, völgyek; falvakkal, városokkal és folyókkal megrakott térségek egymagukban, — hanem mindebben s ezek között lakó s egy célra, az állam, a haza alkotására egyesült nép alkotja: az „olvasókör“ megközelítő definíciója tán a következő lehetne.

— Az „olvasókör“ művelt emberek azon társasága, hol ezek napi teendőitől fennmaradt szabad idejüket hírlapok, folyóiratok, szakközönyök s hasonló olvasása, — egymással épületes és tanulságos eszmecsere s

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

—*—

Ismeretlen emlékkönyvébe.

Olyannak írjak,
Kit sohase láttam?
Nevét se tudom,
Mégis irok bátran.

Hisz' a dal útja,
Hisz' a költő sorsa;
Hogy kincseit szét —
Behuny szemmel oszsa.

Száll a dal messze
Ismeretlen tájnak —
Szívet előtű
Ki tudja hol tárnak?

A költő lelke
Millió sugárban —
Megtörik, elvész
Az örök homályban.

Rudnyánszky Gyula.

A Gyilkos-tó.

EREDETI ELBESZÉLÉS.

Írta: Hochschild Lajos.

(Folytatás.)

Bort, korcsmáros! kiált fel Józsi s az asztalra üt izmos öklével. Iszik, újra iszik s megint csak kezeibe temeti fejét és sir.

„Megártott neki,“ dörmögi a csapláros. De ott is mi, mert a tábla tele van krétavonásokkal.

Nem elég a baja, még szíve is vádolja. Ugy esz a bohó szív, a remény nem fogy ki belőle.

Hátha mégis szereti? És ő mégis szó nélkül tudott eljönni, miért is volt olyan hirtelen? Juliska nem érdemelte meg tőle. S ha nem is szereti, — legalább annyit kellene neki mondani: „légy boldogabb mással, mint velem lettél volna!“

A hogy a lelki vád sugta, úgy is tett. — Visszament a malomba. Azonban vesztére cselekedett. Pongrácz Mihályt az udvaron találta, ki a legény láttára dühbe jött, kiadta neki végkép az utat; szidta, gyalázta, rárakott minden csúfot, a dühös emberből úgy pattogtak a szitkok, mint a sziporkák az égő ház tetéjéről.

A legény mindezt türte, Pongrácz Mihály hálátlansága nem fájt neki, hanem csupán az, hogy Juliska ki sem jött a szobából őt védelmezni. Anélkül, hogy csak egy zokszót ejtene ki száján, visszafordult s kiment azon ház udvaráról, melyről azt hitte, hogy boldogságának egész birodalmát fogja benne feltalálni.

„Hanem azért mégse higgye se Pongrácz Mihály, se leánya, hogy megölöm magamat,“ — dörmögé magában a legény. „Tudom mi lappang a bokor mögött, nagyravágyó tervének útjában állok, s ő éppen azt szeretné, hogy pusztuljak ki a világból. A világon nemcsak Pongrácz Mihálynak van malma. Bár most hívna az az alszegi özvegy molnárné, ha másért nem, bosszúból is elmennék hozzá legénynek.“

S a szemrevaló molnárné, ki megtudta a legény sorsát, — útnak is indította már meghitt szomszédasszonyát, hogy keresse fel a legényt. Jó szerencse lenne a malomra nézve, mert olyan molnárné meg a világon sincs. Józsi nem is tétozázott sokat a határozattal. Nem volt olyan természetű, hogy elzüllesnek adja magát. — Beállott tehát az alszegi malomba az özvegyasszonyhoz.

A legényt elűzte Pongrácz Mihály, mert jól látta, hogy a szerencse most a szerencse felvette szekerére s a legény ennek a küllőibe kapaszkodnék. Soha se volt inyére, hogy az ő leánya egy szegény molnárnéhoz menjen feleségül; — most pedig, mikor nem is a föld, hanem az ég küldte hozzá azt az embert, ki megváltja őt mindenkitől, lenézett helyzetétől s visszahelyezi a megérdemlett régi fénybe, tudni sem akart a legényről. Ő is boldog lesz s a leánya is. Milyen is az a nagyravágyás. Beszállásolja magát szegény és gazdag emberbe egyaránt, s a kinek a lelkében tanyát ütött, annál mindég elől jár a nagyravágyó ábránd, a józan okosság meg csak hátul kullog. Különbösen abban, hogy nála a józan ész hátul járt, a fiatal uraság is méltó társa volt a molnárnak. Kiapadhatatlan, kicsapongó szenvedélyes, dús gazdagsága annyi esztelen devajkodást, bohóságot ébresztettek benne s engedtek meg neki, hogy már nagy hirben állott. A ka landok hosszu és rövid utját már — ugyszólva — mind bejárta s még sem érezte a kimerülést, mely az erény útjára szokta vezetni a kicsapongó életűt.

Az ő lelki lényében is tehát a szenvedély ült a királyi trónon, míg az ész, a vetélytárs, meglánczolva feküdt a börtönben.

A fiatal uraság több napig vendége volt a molnárnak. Eljárt a gyergyói havasokba vadászni. Nem győzte bámulni e havasok nagyszerűségét. Vadászat után Juliska várta ebéddel vagy vacsorával. A leány azt gondolta ugyan, hogy egy ilyen nagy ur nem is eszi meg, a mit ő főzni tud; de az uraság esküdzött, hogy jobbat nem evett éltében. Ketten ettek egy tából, együtt nevettek, mert az uraság nagy mester volt a tréfában; ugy hogy a leány sejtelve és félelme oszolni kezdett.

társalgás, — és művelt körök által bevett nemesebb játékok közt azon czélből töltik, hogy kellemes és hasznos szórakozást találjanak s eközben mintegy felüdülve, ismereteiket és műveltségüket is szórakozva öregbítsék.

S valamint a haza annál boldogabb lehet, minél kellemesebbek, termékenyebbek a népet magukban foglaló völgyek és terek; kétségtelen, hogy az „olvasókör“ is czéljait annál inkább megközelíti, minél megfelelőbb helyiséggel is bír.

Az olvasókörök e szép tulajdonságaiknál fogva a műveltség terjesztése és öregbítésére, a társulási szellem fejlesztésére valóban világszerte eltagadhatlanul üdvös hatással és eléggé nem méltányolható jótékony befolyással is szoktak lenni.

Hisszük, sőt megvagyunk győződve, hogy a csikszeredai „olvasókör“ is eme szép czélok megvalósítására alakult. Ezt bizonyítják — sajnos! — ma már valóban csak „írott malasztuak, tekinthető alapszabályai is.

Mit jelent s mi okból történt tehát a csikszeredai „olvasókör“-től az intelligens közönség egyrészenek felpanaszolt elhüdegülése?

Sok minden untató elősorolása helyett jelenti, s okozza ezt az, hogy az olvasókör jelenlegi állapota nagyon is beteges; hogy valamely oly áramlat uralkodik ott, mellyel a jobbak közül sokan nem tudnak megbarátkozni. Jelenti ez azt, hogy az „olvasókör“ jelenlegi magatartása, működése, élete és helyiségeivel az intelligencia egyik legkiválóbb részének követelményeit még a leg-elementárisabb fokban sem képes kielégíteni. Jelenti végül és egyszerűen azt, hogy az „olvasókör“ az eredetileg maga elé tűzött s alapszabályaiban is kontemplált szép czéloktól messze eltérve, egészen más czéloknak hódol, elannyira, hogy a fennebbi definitio szerinti tulajdonságok egyikét is hiába keresnők a mai „olvasókör“-ben.

És ezen esodálkozni sem igen lehet. Mert e körnek is, mint annyi másnak — megvan ugyan igen derék és fenkölt gondolkozásu férfiakból álló vezénylő hatósága, de ezek csak — „sunt, ut sint,“ — mert széles e világon bár minden intézmény csak középszerű létezetése is némi igazgatást, gondozást megkíván: a csikszeredai „olvasókör“ évenként csakis egy gyűlés in-

Ódoda ült a leány mellé az uraság, nézte kéjtől ittas tekintetével a gyönyörű leányt, kérte, könyörgött és esküdözött, hogy megőrül, ha meg nem engedi ölelni s csókolni. Az együgyű leány pedig nagyon félt, hogy meg ne örüljön; kár volna érte, mert nagyon jó s még hozzá igen szép; hanem mikor az uraság megcsókolta, mégis arcára legyintett keskenyével.

A molnár megfédette leányát. „Ne tedd azt te boldogtalan, nem tudod, hogy ki ő? Nem csak ő az uraság, hanem jótevőnk, boldogságunk megalapítója.“ A leány megijedett, talán még a tömlöczbe is kerül ezért. De a fiatal uraság nem haragudott, hanem nevette a leány remegését, mire aztán Juliska is kaczagot, kaczagása csengett, mint az ezüst csengettyű. A leány fel is tette magában, hogy többet nem tesz ilyent, hanem azért a fiatal uraság szerelmét nem viszonozza. Józsi nagyon szereti őt és senki sem fogja őt úgy megbecsülni. Az urak úgy is csak játszanak a szerelemmel. Tudnának is ők szeretni!

Pedig az a Józsi legény nem érdemli meg, hogy ő olyan igazán szeresse. Csufosan ment el innen. Még a kapu félfájától sem bucsuzott. Megtörténhetik, hogy hűtelen lett hozzá. No! ha hűtelen lesz hozzá, akkor meg is keserüli, egy cseppet se vonakodik a szerelmes uraság ölelésétől s meghallgatja mindig szépségszédét. Milyen szépet is tud mondani. Hogy az ő szeme szebb a hajnali csillagnál, ajaka a fakadó bimbónál, arca bübajosabb a rózsánál. Nem is halandó ember gyermeke, hanem a leggyönyörűbb álom szülötte. Azt tagadni nem lehet, hogy az uraságnak a lelke, szíve szinarany.

(Folyt. köv.)

tézkedéseinek gondozásában részesül. Az egész további éven át, mint az árva vagy, magára, sőt a kizárólag önhasznát hajhászó vendéglős-személyzet, az egész vendéglői közönség gazdálkodására van hagyatva, és az elkallódásnak kitéve.

Csoda-e tehát, ha elbódorgott ama kátyuba, melyben most leledzik, s a melyből az eddigi irány követése mellett még akkor sem lehet biztos és állandóbb sikerü kibontakozás, ha minden jelenleg meglévő tagja az eddigi 5 frt helyett 10 frtot, avagy még többet is fizetne.

Ezek szerint tehát Csikszereda város és vidékének igen is nagyrabecsülésre érdemes intelligentiáját azért, mert egyrészen a mostani „olvasókör“-től elhüdegülött, a felhozott körülmények között a társulási szellem nem kellő ápolásáról alaposan senki sem vádolhatja.

Mindenki meglehet arról győződve, hogy mindazok, kik az „olvasókör“-től a nagyos vonásokban csak megérintett kényszerítő okok miatt távol kell hogy maradjanak, ezt a legmélyebben fájlatják, s egy megfelelő „olvasókört“ a legérzékenyebben nélkülöznek.

De míg az olvasókör eredeti s alapszabályaiban is körülírt czéljainak vissza nem adatik, — attól valószínűleg mindazok, kiknek némileg is kedves otthonuk és tűzhegyük van, még azért is távol fognak maradni, mert a mostani helyiségekben uralkodó dohány s más füstök által látóképeségük és tüdejüknek még meglévő csekély részét is szántsándékkal tönkre tenni nem akarják.

Diri.

Politikai mozgalmak.

Allamtitkárjelöltek. A király személye körüli miniszteriumban a nyugdíjba lépő Barthos államtitkár utódjaként Láng Lajos pénzügyminiszteri államtitkárt és Torkos László belügyminiszteri osztálytanácsost emlegetik.

Czirák Béla gróf kinevezése. A hivatalos lap f. hó 15-iki száma közli, hogy a király Czirák Béla gróf kamarást, Fejérmegye főispánját a közös külügyminiszteriumba udvari és miniszteri tanácsossá (extra statum) nevezte ki.

Minisztertanács. Folyó hó 15-én d. u. a kormányelnöki palotában a kormány összes tagjainak részvétele mellett minisztertanács volt. Hír szerint a tanácskozás egyik tárgyát az elkeresztelések ügye képezte.

A képviselőház ülése. A karácsonyi szünet után a képviselőház Péchy Tamás elnöke alatt folyó hó 15-én délelőtt rövid ülést tartott. A képviselők e gyűlésre szokatlan nagyszámban jelentek meg. Az ülés egyetlen érdemleges tárgya a közlelbi napirend megállapítása volt. Elnök indítványozta, hogy a legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor tartassék meg s azon a szükséges választások megejtése és a gazdasági bizottság jelentésének elintézése után a k i s d e d ő v á s r ó l szóló törvényjavaslat tárgyalassék. Ugron Gábor, Csanádi Sándor és a miniszterelnök felszólalása után, a ház az elnöki indítvány értelmében határozott.

A regalekérdésről.

Csikszereda, 1891. január 18

Tisztelt szerkesztő ur! Többek által fel lettem kérve, hogy a regalehasznóbér tárgyában Csikmegye törvényhatósági bizottságához beadott indítványomat egész terjedelmében közöljem, hogy azzal részleteiben is ismerkedjenek meg, s az ügyhöz szólhassanak hozzá, ugyan azért tisztelettel felkérem, hogy az alábbi sorokat a „Csiki Lapok“-ban közzé tenni sziveskedjék.

„Az 1888. évi 35. t. cz. alapján, ugyanazon 36. t. cz. értelmében az italmérsi jog gyakorlata az egész magyar államban s így Csikmegyében is államilag megváltott.

Nem hiszem, hogy a törvény ezen intézkedése érzékenyebben sújthatna volna, egyik megyét is, mint Csikmegyét, mert elvitázhatatlan tény az, hogy Csikmegyében a váltáságtól minden községében oly csekély összegben lett megállapítva, hogy annak 4 $\frac{1}{2}$ % jövedelme eddig az italmérsi hasznóbérekből az egyes községekbe befolyt évi jövedelmet felerészben is alig, s egyes községekben még felerészben sem fedezi s most már innen származik az, hogy a községek lakossai, a törvény által nemcsak jogokat vesztek, hanem újabb megterhelhetések kényszer helyzetébe jutottak, mivel a községek közszükségleteit nagyobb pótdadók

kivetése nélkül fedezni nem képesek, mit eddig az italmérsi hasznóbérekjövödelmekből, mit a község lakossága birtokosai a közszükségletek hordozására engedett át, — további megterhelhetés nélkül fedezni képes volt.

Én azt hiszem, hogy a mennyire igazságos, annyira méltányos is, hogy az állam polgárai, ha kötelességszerűleg az állam terheinek hordozásához még jog, s anyagi veszteség mellett is hozzá kell, hogy járuljanak, annyira igazságos és méltányosnak kell lenni annak is, hogy maga az állam kormányzata is mindannyiszor a valahányszor s különösen veszteségnélkül teheti, a jog és anyagi veszteséget szenvedett állam polgárait kegyeletbe vegye s veszteségeiket szintén a méltányos igazság határain belül kártalanítsa.

Csikmegyében pedig az italmérsi jövedék megváltásával előfordult anyagi veszteségeket s ebből a birtokosságra nehezült terhek további hordozásának könnyítését úgy vélem czélszerűleg igazság szerint elérhetőnek, hogyha most már a magyar állam kormányzata is megengedi azt, hogy Csikmegyében az egyes bérlok által évenként az államkincstárba fizetendő italmérsi hasznóbérvédelmet, akár pedig ezen jövedelmet egy általános összegben megállapítva, évenként fizetendőleg, Csikmegye összes lakosságának adná át a hasznóbérvédelmet, mely hasznóbérvételei összeg adóforint után lenne kivetendő. Ezen megváltott hasznóbérvételek összeg az adóval együtt az adóhivatalhoz folyt a be, honnan azt az államkincstári talmérsi váltáság czímen minden nehézség nélkül venné be a csikmegyei birtokosságtól, de egyszersmind Csikmegye birtokossága is az államnak fizetendő korcsmárlási jövedelem hasznóbér összegét s az ebből származott terhek fedezetét beszerezhesse. Az megint úgy vélném elérhetőnek, hogyha Csikmegye birtokosságának viszont az állam kormányzata által megengedtetnék, hogy gabona s más természetűjeit — ide nem értve a dohánytermelést — legjobb belátása szerint minden megszorítás nélkül érvényesíthesse; t. i. az által, miszerint tekintettel arra, hogy míg Csikmegye birtokossága 1848–49 előtt — illetve az 50-es években bekövetkezett megszorításokig gabonatermészményeit saját legjobb belátása szerint szabadon értékesítette. A kisüsttel való szabad pálinkafőzésnek és az ugynevezett székelyörgyártásnak gyakorlatában volt, ez által a birtokosság nemcsak maga anyagi helyzetén segített, mert saját készítménye meg nem vesztegetett tiszta gabonaszest és a bort pótló sört élvezte, s használhatott fel gazdálkodásában is családtagjai, napszamosai, cselédei számára is, a miért készpéz kiadása nem volt, hanem egy véka gabona rozból, minek árán most csak egy liter szeszt vehet s különösen nyári dologidőn még egy napra sem elég, egy heti szükségletre elégséges szeszt állítottott elé, mégis a most sajnosan tapasztalt korrupciónak, korcsmai korhelykedésnek eleje volt véve. A kinek pedig több gabonatermészménye volt, szesznek átalakítva, a piacon is értékesíthette; abból a birtokosságnak nem megvetendő pénzjövödelme volt; segített magán, családján s gazdálkodása vitelében a szesz és sörfőzéstől hátramaradt. Malatával (Czefres) pedig pótolta takarmányát, gazdálkodási állatait hizlalta; a juh- és sertéstartásnál ezen maláta képezte a fő táplálási czikket; Csikmegye birtokosságának a marha-, juh- és sertéstartásánál legnagyobb szolgálatot tett s innen van az, hogy Csikmegye birtokossága, midőn ezen jog gyakorlata elűtetett, anyagilag érzékenyen sújtva volt; mert ebből származott azon szomorú tapasztalás is, hogy ezen egyetlen jövedelmi forrása is a kezéből kiűtetett. Egyedül csekély földbirtokának jövedelmére volt utalva, anyagilag nagyrésze csaknem tönkre ment; testi és szellemi fejlődésére is bénítólag hatott; marhaállományában éppen megsemmisült, mert azt a minden jövedelem nélkül reánehézült terhek hordozása a kezéből kiszedte s innen származik, azon időtől — különösen Csikmegyéből Oláhországba a tömeges székely kivándorlás is.

Még sok mindent hozhatnék fel e tárgyban, hanem a továbbiak kifejtése alábbi indítványom elfogadása esetében, azoknak lesz feladata, kiket a tisztelt törvényhatósági bizottság a tervezet keresztályvitelével meg fog bizni.

Szerény nézetem szerint nem látok nehézséget abba, hogy a magas kormány, illetve a pénzügyminiszterium az italmérsi jövedelket azon értékben, mint más bérloknek, vagy egy bizonyos

ő is beérte a két ismeretlen egyént, reá is rámeré az egyik az ütést, de nem találta. A mint társához ért, látta, hogy ez eszméletlenül összeesve fekszik a szánon. Ezt látva, megfordította szánját és a tettesek felé visszahajtott; kik azonban sejtve a szerencsétlen esetet, egy mellék utcában elütköztek. A legény nem halt ugyan meg, de az orvosi vélemény szerint eszméletét soha se fogja visszanyerni; a legény szava elakadt, csak értelmetlenül dadog s önmagáról sem tud semmit. Szigoru rendőri nyomozást indítottak, de még eddig nem sikerült a tettesek nyomára akadni.

Hírek a hazából.
jan. 12—18.

— **A király a magyar művészetért.** A király ő felségének nagylelkűsége és a belügyminiszter jóakarata a nemzeti színház nyugdíjintézetét, mely a felületes számítás miatt csaknem fizetéképtelenné vált. kimentették kinos zavarából. Szápáry Gyula gróf folyó hó 15-én átíratban tudatta a nyugdíjintézet elnökségével, hogy a király a nyugdíjintézet javára magánpénztárából összesen negyvenkétezer forintot adományozott. E valóban királyi adomány nyal a nyugdíjintézet pénzügyei most már teljesen helyre vannak állítva. Fenyvessy Ferencz nyugdíjintézeti elnök vezetése alatt nagy deputáció fog tisztelegni ő Felségénél, hogy legkegyelmesebb adományát megköszönje.

— **Egy főhercegisasszony halála.** Mária Antonia főhercegnő, Károly Szávátör főherceg 17 éves leánya, Mária Valeria főhercegnő sógornője f. hó 14-én Arcoban meghalt; halálát kanyaró okozta.

— **A „Képes Családi Lapok” folyó évi második számában Rudnyánszky Gyulától lapunk munkatársától „Irodalmi dolgok” cz. alatt egy igen érdekes cikksorozatot kezdett meg, a mely irodalmi viszonyainkat és bajainkat a tárgyilagosság szempontjából tárgyalja s az alaptalan vádakát kimutatva a valódi okokat felderíti s az olvasókönyveket sürgeti.**

Csikszeredai piaczi árjegyzék.

— Csikszereda január 14. —
Buza tiszta (hektoliterenként) 6 frt 50 kr. Buza közepes 5 frt 50 kr. Rozs 4 frt 25 kr. Árpa 3 frt 75 kr. Törökbuza 4 frt 50 kr. Zab 2 frt 10 kr. Borsó 5 frt. 50 kr. Lencse 8 frt. Fuszulyka 5 frt 80 kr. Kása 14 frt — kr. Burgonya 1 frt 20 kr. Marhabús (kilogrammonként) 30 kr. Sertésbús 40 kr. Bábécsbús 24 kr. Szalma (métermázsánként) — frt 70 kr Széna mm. 3 frt — kr. Okór párja 220 frt — kr. Tehén párja 120 frt — kr. Faggyugyertya (kilogramma) — frt 48 kr Tűzifa kbm. (1 méter) = frt 40 kr. Malacz darabja 1 frt 50 kr. Lud — frt 80 kr. Bány — frt — kr Csirke párja 70 kr. 10 tojás 20 kr.

A kis lutri húzása
Szeben, 1890. január 14.

43.	7.	39.	69.	36.
-----	----	-----	-----	-----

Sz. 112—1891. ai.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő csikszeredai **útbiztosi** állásra, mellyel évi 300 frt fizetés, 59 frt utazási átalány és 8 frt irodai térítvány van összekötve, pályázatot hirdetek s felhívom az illetőket, hogy annak elnyerésére irányzott és kellőleg felszerelt folyamodásukat **folyó évi február hó 15-éig** hozzám nyujtsák be.

A vonatkozó szabályrendelet 3-ik §-ában meghatározott kellékeken felül, elengedhetlen feltétel az állandó csikszeredai lakás.

Csikszereda, 1891. évi január 5-én.
(2—3) **BECZE ANTAL,**
alispán.

Sz. 3886—1890. tikkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyószentmiklósi kir. járásbíróóság mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyószár-hegyi özv. Urzika Vasziné szül. Bak Todószia és társai végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverési ügyében a csikszeredai kir. tyszék (a gyószentmiklósi kir. járásbíróóság) területén levő Gyergyó-Remete község határán fekvő a gyergyóremetei 2061. számú telekjegyzőkvben A 14291—14295. hrsz. a. foglalt ingatlanra végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverést 700 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi február hó 12-ik napján** délelőtti 9 órakor Gyergyó-Remete község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 70 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk

42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1890. évi november hó 13-ikán.

Szaosvay Imre, kir. aljbíró.

Sz. 4255—1890. tklkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyószentmiklósi kir. járásbíróóság mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyergyóremetei id. Melik István végrehajtóknak gyergyóvárhegyi özv. Buzdugán Jánosné szül. Huruba Todora végrehajtást szenvedők elleni 443 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíróóság) területén levő Gyergyó-Várhegy és Gyergyóremete községek határán fekvő a gyóvárhegyi 84. sztkjvben A I. 1—4 r. 360, 363, 1161, 1163, 1177—1180, 1182, 1653, 1655, 1607/, hrsz. a. foglalt ingatlanra 183 frt, továbbá a gyergyóremetei 2233. sztkjvben A 1. r. 15945—15950 hrsz. a. foglalt ingatlanra 22 frt 77 kr, és a 2. r. 17369—17374. hrsz. a. foglalt ingatlanra 87 frt 73 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1891. évi február hó 17-ik napján** délelőtti 9 órakor Gyó-Várhegy község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött

Sz. 14—1890.

M e g h i v ó.

A „Gyergyói Első Takarékpénztár-Részvénytársaság”

az 1890-iki üzletéről

XI-ik évi rendes közgyűlését

GYERGYÓ-SZENT-MIKLÓSON

1891. évi január hó 25-ik napján délután 3 órakor

Laurency János ur nagytermében tartja meg.

T á r g y s o r o z a t a:

- 1) Elnöki megnyitás.
- 2) Háromtagu bizottság kinevezése elnök által, a szavazati jogok igazolásának számbavételére.
- 3) Ezen bizottság jelentése folytán, ha a közgyűlés határozatképes, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére három tagnak megválasztása.
- 4) Igazgatósági jelentés az 1890-iki üzletéről, szárszámla, és a nyeresémfelosztás előterjesztése, ugyszintén az igazgatóság által tett több intézkedések és határozatok elbírálása, valamint több indítvány tárgyalása.
- 5) A felügyelő bizottság előterjesztése.
- 6) A felmentvények megadása.

Az alapszabályok 19. §-a szerint: hogy a közgyűlés határozatképes legyen, legalább 400 részvény képvisellete megkivántatik. — A szavazati jog akár személyesen, akár két tanu által aláírt felhatalmazással ellátott megbízott által, kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolható, ily meghatalmazást azonban csak távollévő, vagy meg nem jelenhető részvényesek adhatnak.

Nőrészvényesek csak meghatalmazott által, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek meghatalmazottjai által, erkölcsi megbízottjaik által gyakorolhatják szavazati jogukat; ez utóbbi esetről nem kivántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Ennélfogva a t. részvényesek értesítettnek, miszerint szavazataik gyakorolhatása végett, igazolójegyüket — a törzskönyvi kivonat szerint — részvénybemutató nélkül 1891. évi január hó 22, 23, 24. napjain, a délelőtti hivatalos órák alatt, az erre felkért felügyelő bizottságtól átvehetik.

**A „Gyergyói Első Takarékpénztár-Részvénytársaság”
elnökségétől**

Gyergyó-Szent-Miklóson, 1890. évi december 21-én.

Lázár János,
elnök.

Lázár Lajos,
titkár.

kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyószentmiklóson, 1890. évi november hó 27-én.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíróóság, mint te-lekkönyvi hatóságtól.

Szaosvay Ime,
kir. aljbíró.

5-0 E L E G Á N S

F A - S Z Á N A K.

Finom festés és piros posztóval	65 frt.
Zöld posztóval	70 frt.
Drapszin posztóval	75 frt.
Diófa és kórisfából készült szán, zöld posztóval	100 frt.
Ugyanaz, vastalppal	130 frt.

Megrendelhető:

FRIEDRICH HEDÉRNÉL
SZÉKELY-UDVARHELYI
és lapunk kiadólivatalában, hol a mintarajz is megtekinthető.